

Polugodišnji financijski izvještaj za neprofitne organizacije

mr. sc. Ivana Jakir-Bajo

Neprofitne organizacije za razdoblje 1. siječnja do 30. lipnja 2019. predaju Financijskoj agenciji do 30. srpnja 2019. Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF.

1. Uvod

U iščekivanju Okružnice Ministarstva financija koja će biti objavljena na njenim internetskim stranicama, a povezana uz obvezu sastavljanja i predaje polugodišnjeg financijskog izvještaja, podsjetimo na posljednje promjene u podzakonskim aktima donesenim na temelju Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.¹

Pravilnikom o dopuni Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu² koji je stupio na snagu u studenom 2018. godine izmijenjen je Računski plan za neprofitne organizacije. Zbog sve većeg značaja financiranja projekata koje provode neprofitne organizacije putem fondova EU, Računski plan je dopunjen odjeljcima na kojima se evidentiraju prihodi i rashodi povezani sa sredstvima koja se ostvare iz EU fondova, odnosno koje neprofitne organizacije prosljeđe drugim neprofitnim organizacijama, a čiji izvor su EU fondovi. U Računskom planu dopunjene su skupine 35 - Prihodi od donacija, 37 – Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija, 45 – Donacije i 47 – Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija.

Nakon Pravilnika o dopuni Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu, donesen je i **Pravilnik o izmjeni Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija**, koji je objavljen 20. prosinca 2018. u **Narodnim novinama, broj 115/18.**, a stupio na snagu 21. prosinca 2018. Izmijenjen je Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF, odnosno u sadržaj Obrasca dodani su novi odjeljci Računskog plana.

ističemo...

Novi Obrazac: PR-RAS-NPF koristio se za sastavljanje financijskih izvještaja za 2018. godinu, a isti će se koristiti i kod sastavljanja polugodišnjeg izvještaja za razdoblje 1. siječnja do 30. lipnja 2019.

Podsjetimo da **neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo nemaju obvezu sastavljanja polugodišnjeg financijskog izvještaja**, već isključivo sastavljaju **godišnji** financijski izvještaj o primicima i izdacima na Obrascu: G-PR-IZ-NPF s Bilješkama.

Rok predaje financijskog izvještaja za polugodišnje razdoblje nije se mijenjao u odnosu na prethodnu godinu.

ističemo...

Neprofitne organizacije za razdoblje 1. siječnja do 30. lipnja 2018. predaju Financijskoj agenciji do 30. srpnja 2019. Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF.

U drugom dijelu ovoga teksta upućujemo neprofitne organizacije koje su od 1. siječnja 2019. prešle iz sustava jednostavnog knjigovodstva na sustav dvojnog knjigovodstva, na Uputu Ministarstva financija o načinu evidentiranja poslovnih promjena kod takvog prijelaza.

Uputa je raspoloživa na <http://www.mfin.hr/hr/upute>. Budući da je Izvještaj o prihodima i rashodima koji se sastavlja na Obrascu: PR-RAS-NPF prvi financijski izvještaj kojeg će sastavljati neprofitne organizacije koje su od 1. siječnja 2019. prešle iz sustava jednostavnog knjigovodstva na sustav dvojnog knjigovodstva, važno je u njegovom sastavljanju pridržavati se spomenutih Uputa Ministarstva financija.

1 Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Nar. nov., br. 121/14)
2 Pravilnik o dopuni Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu (Nar. nov., broj 96/18. i 103/18.-ispr.)

2. Obveznici polugodišnjeg financijskog izvještaja

Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija definira obvezu polugodišnjeg financijskog izvještavanja u ovisnosti o tome je li neprofitna organizacija obveznica vođenja dvojnog knjigovodstva ili se odlučila za vođenje jednostavnog knjigovodstva.

Polugodišnji financijski izvještaj predaju neprofitne organizacije koje su obveznice vođenja dvojnog knjigovodstva. Neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo ne sastavljaju polugodišnji financijski izvještaj.

Granica za određivanje obveznika vođenja dvojnog knjigovodstva i predaje financijskih izvještaja utvrđena je na 230.000,00 kuna. Stoga se neprofitna organizacija može **odlučiti za vođenje jednostavnog knjigovodstva, nakon proteka prve tri godine od osnivanja, ako joj je:**

- vrijednost imovine na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna i
- godišnji prihod u svakoj od prethodne tri godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna godišnje.

To primjerice znači da neprofitna organizacija osnovana 2016. godine može u 2019. godini voditi jednostavno knjigovodstvo:

- ako joj je vrijednost imovina na kraju 2016. godine bila manja od 230.000,00 kuna i
- ako joj je vrijednost imovina na kraju 2017. godine bila manja od 230.000,00 kuna i
- ako joj je vrijednost imovina na kraju 2018. godine bila manja od 230.000,00 kuna i
- ako joj je godišnji prihod u 2016. godini bio manji od 230.000,00 kuna i
- ako joj je godišnji prihod u 2017. godini bio manji od 230.000,00 kuna i
- ako joj je godišnji prihod u 2018. godini bio manji od 230.000,00 kuna.

Dakle, svih ovih, možemo reći, šest uvjeta mora biti zadovoljeno da neprofitna organizacija u 2019. godini počne voditi jednostavno knjigovodstvo. Ona to može, ali i ne mora. Također se može odlučiti na vođenje dvojnog knjigovodstva. Međutim, ako nije zadovoljen samo jedan od ovih šest uvjeta, neprofitna organizacija mora voditi dvojno knjigovodstvo.

Može se zaključiti kako su puno stroži uvjeti za ulazak u sustav jednostavnog knjigovodstva, od onih za dvojno.

U godišnji prihod (iz navedenog kriterija) ulaze samo prihodi iz tekuće godine (razred 3), a ne ulazi preneseni višak iz prethodne godine. Neprofitna organizacija koja je zadovoljila ove kriterije **može (ali i ne mora) voditi jednostavno knjigovodstvo i sastavljati isključivo godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima na Obrascu: G-PR-IZ-NPF**. Pri tome se ne smije zaboraviti još jedan preduvjet, a on se odnosi na neobavljanje gospodarske djelatnosti temeljem koje se obračunava porez na dobit. Iznimka su one neprofitne organizacije koje su od 1. siječnja 2019. obveznice plaćanja **paušalnog poreza na dobit**, a nisu istodobno i obveznice vođenja dvojnog knjigovodstva, jer su ispunile uvjet da **im je proteklo tri godine od osnivanja i da im je vrijednost imovine na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna te godišnji prihod u svakoj od prethodne tri godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna godišnje**.

Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela donosi zakonski zastupnik neprofitne or-

ganizacije u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i važeća je dok neprofitna organizacija zadovoljava propisane uvjete, odnosno do opoziva. O ovoj Odluci i promjeni u načinu vođenja računovodstva izvještava se Ministarstvo financija na način da se dostavi Obrazac: RNO-P kojim se provode promjene u Registru neprofitnih organizacija. Dakle, **polugodišnji financijski izvještaj ne podnose one neprofitne organizacije koje su donijele navedenu Odluku i koje su na Obrascu: RNO, odnosno Obrascu: RNO-P obavijestile Ministarstvo financija da vode jednostavno knjigovodstvo do 1. ožujka 2019.**

Neprofitna organizacija koja je u 2019. godini stekla uvjete za prelazak na vođenje jednostavnog računovodstva, a nije o tome donijela Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela i obavijestila Ministarstvo financija na Obrascu: RNO-P do 1. ožujka 2019., imala je obvezu vođenja dvojnog knjigovodstva do kraja 2019. godine te za 2019. godinu mora predati i ovaj polugodišnji financijski izvještaj i na kraju godine godišnje financijske izvještaje za obveznike dvojnog knjigovodstva.

Također, neprofitna organizacija je obvezna prve tri godine od osnivanja voditi dvojno knjigovodstvo, što znači da su **neprofitne organizacije osnovane tijekom 2017., 2018. i 2019. godine dužne voditi dvojno knjigovodstvo, neovisno o visini prihoda i vrijednosti imovine**. To znači i da navedene neprofitne organizacije moraju predati polugodišnji Izvještaj o prihodima i rashodima za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. na Obrascu: PR-IZ-NPF, ali kao obveznici dvojnog knjigovodstva (jasno, ako su u istom razdoblju imale poslovnih događaja).

One neprofitne organizacije koje su odlučile voditi dvojno knjigovodstvo iako udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva obvezne su sastavljati i predavati polugodišnji Izvještaj o prihodima i rashodima za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2019. na Obrascu: PR-IZ-NPF na isti način kao i sve neprofitne organizacije koje su obveznice dvojnog knjigovodstva.

Zakonom su vjerske zajednice izuzete obveze sastavljanja i predaje financijskih izvještaja i upisa u Registar, te stoga odredbe Pravilnika slijede takvo zakonsko određenje. Međutim, pravne osobe kojima su osnivači vjerske zajednice, a nisu osnovane sa ciljem ostvarivanja dobiti (primjerice Caritasi) obveznici su sastavljanja i predaje polugodišnjeg financijskog izvještaja (ako ne udovoljavaju uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva).

3. Način i rok predaje polugodišnjeg financijskog izvještaja

Neprofitna organizacija obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva i neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, a nije donijela Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela, sastavlja financijske izvještaje i za razdoblje **od 1. siječnja do 30. lipnja**. Financijski izvještaji sastavljaju se i podnose na razini pravne osobe s uključenim podacima o poslovanju njenih organizacijskih dijelova.

Neprofitna organizacija sastavlja za razdoblja od **1. siječnja do 30. lipnja 2019. Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF** i predaje ga **FINI do 30. srpnja 2019.**

Polugodišnji financijski izvještaj na propisanom obrascu i nadalje će prikupljati FINA za potrebe Ministarstva financija i to financijski izvještaj u elektroničkom obliku objavljen na internetskoj stranici Ministarstva financija. Neprofitna organizacija uz financijski izvještaj u elektroničkom obliku predaje i Referentnu stranicu ovjerenu potpisom zakonskog zastupnika i pečatom. Referentna stranica objav-

ljena je u prilogu Pravilnika i jednaka je za sve financijske izvještaje. Nefitna organizacija može predati FINI financijske izvještaje i u papirnatom obliku, ali na obrascima propisanim Pravilnikom. Ministarstvo financija i FINA uvijek preporučavaju predaju financijskih izvještaja u elektronskom obliku jer ovi obrasci imaju ugrađene matematičke i logičke kontrole što omogućava brzu kontrolu ispravnosti obrazaca i svakako bržu obradu.

Financijski izvještaj za polugodišnje razdoblje čuva se do predaje financijskog izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine.

Neprofitne organizacije neće biti u mogućnosti predati polugodišnji financijski izvještaj ako prethodno nisu upisane u Registar i nemaju RNO broj, a Financijska agencija (dalje u tekstu: FINA) neće zaprimati financijske izvještaje nakon predviđenog roka. Na internetskoj stranici Ministarstva financija (www.mfin.hr – Nefitne organizacije – Registar neprofitnih organizacija) nalazi se prijava za upis (Obrazac: RNO). Nakon što neprofitna organizacija dostavi obrazac prijave, dokaz o upisu pronalazi na internetskoj stranici Ministarstva financija. Dakle, Ministarstvo financija ne izdaje izvadak iz Registra neprofitnih organizacija, već je kao dokaz o upisu neprofitne organizacije u Registar dovoljno ispisati stranicu s podacima dobivenim nakon pretrage Registra na internetskoj stranici Ministarstva financija.

4. Popunjavanje Obrasca: PR-RAS-NPF

Popunjavaju se svi stupci Obrasca: PR-RAS-NPF, dakle stupac 4 „Ostvareno u istom razdoblju prethodne godine“ i stupac 5 „Ostvareno u izvještajnom razdoblju“ (1. siječnja do 30. lipnja 2019.). Stupac 4 „Ostvareno u istom razdoblju prethodne godine“ ne popunjava:

- neprofitna organizacija koja je osnovana tijekom 2019. godine,
- neprofitna organizacija koja je u 2019. prešla s jednostavnog na dvojno knjigovodstvo i
- pravna osoba koja je tijekom 2019. prešla iz proračunskog računovodstva na računovodstvo neprofitnih organizacija.

U dijelu dodatnih podataka Obrasca: PR-RAS-NPF (od AOP 164 do AOP 169) traži se iskazivanje vrijednosti ostvarenih investicija u novu dugotrajnu imovinu.

Isti obrazac – Obrazac: PR-RAS-NPF Izvještaja o prihodima i rashodima popunjava se na polugodištu i za poslovnu godinu. Stoga, neprofitne organizacije kod popunjavanja Obrasca: PR-RAS-NPF na polugodištu ne treba zbniti **AOP oznaka 153 Obveza poreza na dobit po obračunu**. Obrazac je prilagođen i onim neprofitnim organizacijama koje su u sustavu poreza na dobit. Ovaj AOP neprofitne organizacije u sustavu dobiti popunjavaju isključivo kod sastavljanja Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF za razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca. Jasno, neprofitne organizacije koje nisu u sustavu poreza na dobit, odnosno one koje jesu, ali nemaju obvezu poreza na dobit po obračunu za poslovnu godinu, ovu AOP oznaku ne popunjavaju. Dakle, **na polugodištu se ova AOP oznaka ne popunjava.**

Nadalje, iznimno je važno u stupcu „Ostvareno u izvještajnom razdoblju tekuće godine“ Obrasca: PR-RAS-NPF dobro iskazati preneseni rezultat iz prethodne 2018. godine. Samo u iznimnim slučajevima višak/manjak koji je prenesen s 31. prosincem 2018. i iskazan u Izvještaju o prihodima i rashodima za 2018. godinu nije identičan višku/manjku koji se iskazuje na AOP oznakama Obrasca: PR-RAS-NPF za prvo polugodište 2019. To su sljedeći slučajevi u kojima je tijekom prvog polugodišta 2019. provedena korekcija viška/manjka prenesenog s 31. prosincem 2018.:

- 1) povrata sredstava na teret rezultata npr. u veljači 2019. po zahtjevu donatora jer su se sredstva koristila nenamjenski ili
- 2) ispravak pogrešnih knjiženja iz 2018. ili ranijih godina npr. korisnik je dva puta evidentirao isti račun.

5. Uputa za neprofitne organizacije koje su s 1. siječnje 2019. prešle iz sustava jednostavnog u sustav dvojnog knjigovodstva

Zakonom i podzakonskim aktima propisani su uvjeti koje neprofitna organizacija mora ispuniti da bi vodila jednostavno, odnosno dvojno knjigovodstvo. Na internetskim stranicama Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/upute> dana je **Uputa o načinu evidentiranja poslovnih promjena kod prijelaza iz sustava jednostavnog knjigovodstva na sustav dvojnog knjigovodstva**, čiji se sadržaj iznosi u nastavku.

U **jednostavnom knjigovodstvu** primici i izdaci priznaju se uz primjenu **novčanog računovodstvenog načela (načelo blagajne)**, a u Knjizi primitaka i izdataka iskazuju se temeljem primljenih uplata i obavljenih isplata, uključujući i obračunska plaćanja.

Po načelu dvojnog knjigovodstva podaci se u poslovne knjige unose **po nastanku događaja**, a najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja i prema rasporedu računa iz Računskog plana za neprofitne organizacije. Dvojno knjigovodstvo je sustav evidentiranja već nastalih poslovnih promjena po kojem se svaka poslovna promjena koja zadovoljava uvjete evidentiranja iskazuje na (barem) dva konta, od kojih jedan konto duguje, a jedan potražuje.

U sustavu dvojnog knjigovodstva prihodi i rashodi se, sukladno Zakonu, priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja što znači da se:

- recipročni prihodi, to su prihodi na temelju isporučenih dobara i izvršenih usluga, priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati
- nerekipročni prihodi: prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi, priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje
- donacije povezane s izvršenjem ugovorenih programa (projekata i aktivnosti) priznaju u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa (projekata i aktivnosti)
- donacije povezane s nefinancijskom imovinom koja se amortizira priznaju u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima upotrebe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja
- rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju
- rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju u trenutku stvarnog utroška, odnosno prodaje i
- troškovi nabave dugotrajne imovine kapitaliziraju, a u rashode priznaju tijekom korisnog vijeka upotrebe.

Poslovne knjige dvojnog knjigovodstva koje vodi neprofitna organizacija su: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je poslovna knjiga u koju se unose knjigovodstvene promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovod-

stvena evidencija poslovnih događaja nastalih na imovini, obveza, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Unos podataka u glavnu knjigu provodi se po propisanom računskom planu za neprofitne organizacije. Računskim planom utvrđene su bročane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode. Računi su u računskom planu razvrstani na: razrede, skupine, podskupine i odjeljke. Odjeljci računskog plana mogu se dalje raščlanjivati, prema potrebama, na analitičke i podanalitičke račune po dekadnom sustavu.

5.1. Izrada početne bilance

Neprofitna organizacija koja prelazi iz sustava jednostavnog u sustav dvojnog knjigovodstva mora na dan 1. siječnja godine u kojoj prelazi na sustav dvojnog knjigovodstva sastaviti početnu bilancu kojom će prikazati stanje svoje imovine i obveza. Početnu bilancu sastavit će temeljem obveznih poslovnih knjiga u jednostavnom knjigovodstvu i pomoćnih evidencija koje je do tada vodila. Neprofitna organizacija bila je dužna voditi najmanje 1. knjigu blagajne, 2. knjigu primitaka i izdataka, 3. knjigu ulaznih računa, 3. knjigu izlaznih računa i 5. popis dugotrajne nefinancijske imovine primjenom jednostavnog knjigovodstva i novčanog računovodstvenog načela. Osim navedenih i pobrojanih poslovnih knjiga, neprofitna organizacija imala je mogućnost voditi i druge knjige te pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama.

Ako neprofitna organizacija nije vodila adekvatne pomoćne evidencije, podatke za početnu bilancu utvrdit će popisom na dan 1. siječnja. Popisom će popisati imovinu i obveze u pojedinačnim vrijednostima u količinama i novčanom iznosu.

Bilanca se sastoji od aktive i pasive. Aktivu čini imovina neprofitne organizacije: nefinancijska i financijska, a pasivu izvori financiranja odnosno vlastiti izvori i obveze. Bilanca se temelji na načelu bilančne ravnoteže što znači da aktiva mora biti u ravnoteži s izvorima iz kojih je nabavljena odnosno pasivom.

Na temelju sastavljene početne bilance, neprofitna organizacija će evidentirati početna stanja na sintetičkim računima (kontima) glavne knjige, a temeljem popisa evidentirat će početna stanja na računima u analitičkom knjigovodstvu. Stanja utvrđena u početnoj bilanci evidentiraju se u poslovnim knjigama kao početna stanja na računima bilančnih razreda: 0 - Nefinancijska imovina, 1 – Financijska imovina, 2 – Obveze i 5 – Vlastiti izvori.

5.2. Iskazivanje imovine

Imovina su resursi koje neprofitna organizacija kontrolira kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti. Imovina se klasificira po vrsti (nefinancijska i financijska), trajnosti (dugotrajna i kratkotrajna) i funkciji u obavljanju djelatnosti. Dugotrajna imovina je financijska i nefinancijska imovina čiji je vijek uporabe duži od jedne godine i koja duže od jedne godine zadržava isti pojavni oblik. Nefinancijska imovina obuhvaća 01 – Neproizvedenu dugotrajnu imovinu, 02 – Proizvedenu dugotrajnu imovinu, 03 – Plemenite metale i ostale pohranjene predmete, 04 – Sitan inventar, 05 – Dugotrajnu nefinancijsku imovinu u pripremi i 06 – Proizvedenu kratkotrajnu imovinu.

U sustavu dvojnog knjigovodstva imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti), odnosno po procijenjenoj

vrijednosti. Vrijednost pojedinog predmeta dugotrajne nefinancijske imovine se amortizira, odnosno ispravlja linearnom metodom u korisnom vijeku upotrebe počevši od prvog dana mjeseca iza mjeseca u kojem je imovina stavljena u upotrebu.

U sustavu jednostavnog knjigovodstva amortizacija dugotrajne nefinancijske imovine se ne provodi, već se trošak nabave evidentira u Knjizi primitaka i izdataka u cijelosti trenutkom plaćanja.

Za svaki predmet dugotrajne nefinancijske imovine (utvrđene popisom) potrebno je otvoriti račun (konto) iz Računskog plana za neprofitne organizacije u razredu 0 – Nefinancijska imovina i na dugovnu stranu računa nefinancijske imovine (osnovno sredstvo) proknjižiti nabavnu vrijednost kao zatečeno stanje (saldo) te kao protustavku, na potražnoj strani odgovarajuće podskupine 019/029 – Ispravak vrijednosti dugotrajne imovine, knjižiti navedenu nabavnu vrijednost osnovnog sredstva kao zatečeno stanje (saldo). Račun ispravka vrijednosti dugotrajne imovine otvara se prema podskupinama dugotrajne imovine. Kao što je već navedeno, ova knjiženja neprofitna organizacija provodi za svaki predmet dugotrajne nefinancijske imovine utvrđen popisom.

ističemo...

Budući da je imovina, kad je nabavljena, u vrijeme dok je neprofitna organizacija vodila jednostavno knjigovodstvo, već u cijelosti bila trošak neprofitnoj organizaciji, nije moguće provoditi amortizaciju takve imovine.

Dugotrajna nefinancijska imovina, nabavljena dok je neprofitna organizacija bila u sustavu jednostavnog knjigovodstva, iako u cijelosti otpisana, zadržava se u poslovnim knjigama do otuđenja (prodaje, uništenja ili donacije).

ističemo...

Neprofitna organizacija koja u sustavu jednostavnog knjigovodstva nije u cijelosti platila nabavljenu imovinu do trenutka prijelaza na sustav dvojnog knjigovodstva, mora u dvojnog knjigovodstvu, osim već gore opisanog načina knjiženja dugotrajne imovine, za razliku plaćenog i neplaćenog dijela nabavljene imovine, provesti knjiženje i na teret rezultata poslovanja u podskupini 522 – Višak/manjak prihoda.

Nakon toga nije više moguće provoditi amortizaciju takve imovine.

Dugotrajnu nefinancijsku imovinu, koju će neprofitna organizacija nabaviti nakon ulaska u sustav dvojnog knjigovodstva, treba iskazati po računovodstvenom načelu nastanka događaja, po trošku nabave, a vrijednost imovine amortizirati odnosno ispravljati linearnom metodom u korisnom vijeku upotrebe prema propisanim stopama amortizacije.

Osim dugotrajne nefinancijske imovine u početnu se bilancu unose podaci za financijsku imovinu koja zajedno s dugotrajnom nefinancijskom imovinom čini aktivu neprofitne organizacije, a u sustavu dvojnog knjigovodstva se knjiži na računima razreda 1 – Financijska imovina. Financijska imovina obuhvaća: 11 – Novac u banci i blagajni, 12 - Depozite, jamčevne pologe, potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo, 13 – Zajmove, 14 – Vrijednosne papire, 15 – Dionice i udjele u glavnici, 16 – Potraživanja za prihode poslovanja i 19 – Rashode budućih razdoblja i nedospjele naplate prihoda (aktivna vremenska razgraničenja). Na temelju podataka u

poslovnim i pomoćnim knjigama iz sustava jednostavnog knjigovodstva, neprofitna organizacija će početna stanja na navedenim skupinama razreda financijske imovine utvrditi kao razliku između ukupno isplaćenih sredstava neprofitnim organizacijama i/ili drugim pravnim i fizičkim osobama i naplaćenih sredstava s iste osnove, do 31. prosinca godine u kojoj je donesena odluka o prijelazu na sustav dvojnog knjigovodstva.

istićemo...

U glavnu knjigu proknjižit će početna stanja (saldo) na dugovnoj strani odgovarajuće skupine računa financijske imovine, ako je neprofitna organizacija takva potraživanja imala do prijelaza u sustav dvojnog knjigovodstva, a kao ravnotežu (protustavku) isti iznos na potražnoj strani računa skupine 29 – Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja).

U sustavu jednostavnog knjigovodstva neprofitna organizacija bila je obvezna izdane račune evidentirati u Knjigu izlaznih računa. Tako će primjerice u početnoj bilanci na računu skupine 16 – Potraživanja za prihode poslovanja proknjižit ukupan iznos nenaplaćenih izlaznih računa evidentiranih u Knjizi izlaznih računa, koji budući da nisu naplaćeni, nisu bili evidentirani u Knjizi primitaka i izdataka. Sve do trenutka naplate, sada u sustavu dvojnog knjigovodstva, ovi će izdani računi biti proknjiženi i na pasivnim vremenskim razgraničenjima skupine 29.

Skupina računa 11 – Novac u banci i blagajni je financijska imovina evidentirana na računu u poslovnoj banci i blagajni neprofitne organizacije.

istićemo...

Stanje (saldo) na računu ove skupine u glavnu knjigu knjiži se na dugovnoj strani, dok se kao ravnoteža (protustavka) isti iznos knjiži na potražnoj strani skupine 51 – Vlastiti izvori.

5.3. Iskazivanje obveza

Neprofitna organizacija u sustavu jednostavnog knjigovodstva knjižila je u Knjigu primitaka i izdataka, u trenutku odljeva sredstava, odnosno podmirenja obveza, izdatke prema svojim radnicima, dobavljačima, kreditnim ustanovama, pravnim osobama od kojih je dobila zajmove. Imala je i knjigu ulaznih računa koja je sadržavala najmanje sljedeće podatke: 1. redni broj, 2. podaci o primljenom računu: broj i datum, 3. podaci o dobavljaču: naziv, sjedište i OIB i 4. ukupni iznos računa (s PDV-om).

Sukladno Računskom planu za neprofitne organizacije obveze se knjiže na sljedeće skupine računa: 24 – Obveze za rashode, 25 – Obveze za vrijednosne papire, 26 – Obveze za kredite i zajmove i 29 – Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja).

Kao i u slučaju potraživanja, neprofitna organizacija će početna stanja na navedenim skupinama razreda obveza utvrditi kao razliku između ukupno primljenih sredstava od neprofitnih organizacija te drugih pravnih i fizičkih osobama i vraćenih sredstava s iste osnove, do 31. prosinca godine u kojoj je donesena odluka o prijelazu na sustav dvojnog knjigovodstva.

istićemo...

Nepodmirene obveze po svim gore spomenutim osnovama iskazat će kao početna stanja (saldo) na potražnoj strani računa obveze svake od skupine računa. Rashodi se po obračunskom načelu priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Kako provođenje takvog knjiženja ne bi drastično utjecalo na rezultat poslovanja u prvoj godini prelaska s jednostavnog na dvojno knjigovodstvo, kao protustavka obvezama po rashodima, evidentiraju se aktivna vremenska razgraničenja iskazana na računima skupine 19 – Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda.

Nakon provedenog plaćanja zatvaraju se razgraničenja i evidentira rashod.

5.4. Iskazivanje prihoda i rashoda u dvojnog knjigovodstvu

U sustavu dvojnog knjigovodstva i obračunskog računovodstvenog načela računi razreda 3 – Prihodi i razreda 4 – Rashodi nemaju početno stanje jer nisu bilančne stavke.

Treba naglasiti da je sve račune koje je neprofitna organizacija ispostavila do kraja godine u kojoj je vodila jednostavno knjigovodstvo, a nisu naplaćeni do trenutka sastavljanja završnog računa (temeljem kojeg je donesena odluka za prijelaz na sustav dvojnog knjigovodstva) potrebno evidentirati u glavnoj knjizi na skupini 16 – Potraživanja za prihode poslovanja s protustavkom na skupini 29 – Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja). Jednako tako je i sve račune koje je neprofitna organizacija primila do kraja godine u kojoj je vodila jednostavno knjigovodstvo, a nisu plaćeni do trenutka sastavljanja završnog računa potrebno evidentirati u glavnoj knjizi na računu skupine 19 – Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja) i kao protustavka na računu skupine 24 – Obveze za rashode.

Nakon što neprofitna organizacija naplati izlazne račune od kupca, zatvarat će se računi skupine 29 – pasivnog vremenskog razgraničenja i iskazat prihod na računima razreda 3 – Prihod.

Nakon što neprofitna organizacija plati ulazne račune dobavljaču, zatvarat će se računi skupine 19 – aktivnog i iskazat rashod na računima razreda 4 – Rashod.

5.5. Iskazivanje rezultata

U sustavu jednostavnog knjigovodstva rezultat poslovanja iskazivao se kao višak odnosno manjak primitaka tekuće poslovne godine, dok se u sustavu dvojnog knjigovodstva iskazuje kao višak odnosno manjak prihoda. Budući da nije riječ o istim kategorijama, nije moguće prenijeti rezultat poslovanja iz sustava jednostavnog u sustav dvojnog knjigovodstva. Preostali višak, odnosno manjak primitaka, obračunat na kraju poslovne godine, može se prenijeti na skupinu 52 – Rezultat poslovanja, kao višak odnosno manjak prihoda izveden kao razlika između računa aktive i pasive početnog stanja evidentiranog u Bilanci.

5.6. Izvještavanje u sustavu dvojnog knjigovodstva

U sustavu dvojnog knjigovodstva neprofitna organizacija obvezna je sastavljati i predavati sljedeće financijske izvještaje: za poslovnu

